

Kirkenyt

BRØNDBYØSTER SOGN

2024 NR. 3

ADVENTS *koncerten*

Se mere på side 10

NYTÅRSFESTEN

Se mere på side 10

TEMA

GRUNDTVIG

– som ringe
i vandet

N.F.S. GRUNDTVIG er her, der og alle vegne

– også i Brøndbyøster med
dette temanummer om præsten,
digteren og politikereren.

Se mere på side 3 og side 6

Sognets præster

Provst Ove Kollerup kbf.
Brøndbyøstervej 117A
2605 Brøndby
Tlf. 36 75 08 01 / Email: OK@km.dk
Træffes på telefon samt personligt efter aftale.
Fridag: Mandag

Louise Ekelund
Tlf. 26 28 29 52 / Email: LBEK@km.dk
Træffes på telefon samt personligt efter aftale.
Fridag: Mandag

Vakant

Brøndbyøster Kirkes hjemmeside
www.brondbyoster-kirke.dk

Glostrup Provstis hjemmeside
www.vestegnens-folkekirker.dk

Helsingør Stifts hjemmeside
www.helsingørstift.dk

Kirkenyt

Udgives af Brøndbyøster Sogns Menighedsråd.

Ansvarshavende redaktør: Poul Aagaard

E-mail: 7145@sogn.dk · Forsidebillede: Alteret i Vor Frelsers Kirke

Grafisk design: Marck Fink /// Art + Graphic design

Tryk: Videbæk Bogtrykkeri A-S

KORDEGNEKONTORET

Kordegne Jerry Salling
Brøndbyøstervej 117 B · 2605 Brøndby
Tlf. 36 32 12 02
Email: broendbyoester.sogn@km.dk
Kontoret er åbent:
Tirsdag-fredag kl. 9.00-13.00

KIRKEGÅRDSKONTORET

Kirkegårdsleder Stine Raun Arneberg
Brøndbyøstervej 117 B · 2605 Brøndby
Tlf. 36 75 43 31
Email: stine.arneberg@brondbyoster-kirke.dk
Assistent Lena Miltoft
Tlf. 36 32 12 03
Kirkegårdskontoret er åbent:
Onsdag og fredag kl. 9.00-15.00

ORGANIST

Filip Forsberg Tlf. 26 14 05 42

KIRKETJENER

Charlie Andersen Tlf. 51 83 26 73

KOMMUNIKATIONSMEDARBEJDER

Peter Brandt Baumgartner
Email: pbh@km.dk

MENIGHEDSRÅDET

Skriv til menighedsrådet på 7145@sogn.dk
Formand Leif Andersen

SIKKER MAIL

For kontakt til præster, kordegnekantor eller kirkegård med personfølsomme oplysninger, benyt vores hjemmeside, hvor det er muligt at sende en sikker formular (brug Mit-ID).

STØT KIRKENS SOCIALE ARBEJDE ØKONOMISK

Pengene går bl.a. til julehjælp til udsatte borgere i Brøndbyøster Sogn.
Vores MobilePay nr. er 58672.
Husk at skrive "menighedspleje" i feltet.

GLÆDE på mørkets baggrund

Provst Ove Kollerup skriver om juleglæden og julesorgen. Det er nemlig to ting, som ikke kan skilles fuldstændigt ad. Mange salmedigtere skrev allersmukkeste om glæden, når de havde det allersværest. Det bliver til et lys, som skinner klarest på mørkets bagtæppe.

AF OVE KOLLERUP

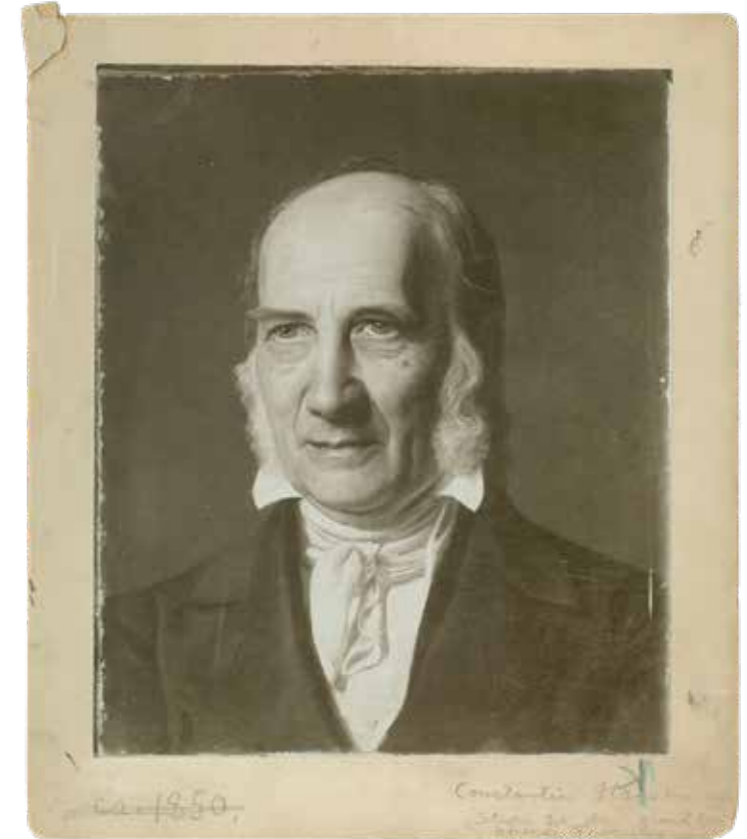
VOR FRELSERS KIRKE på Christianshavn er bygget i 1680'erne og indviet den 19. april 1696. Arbejdet med at bygge kirken tog 14 år, da hele bydelen er anlagt på opfyldt havbund. Derfor var selve funderingen af kirken et meget tidskrævende arbejde. Blandt så meget andet er også alt det historiske inventar også nænsomt blevet sat i stand i forbindelse med den seneste restaurering.

Vor Frelsers Kirke er en perle, og går du ind i denne prægtige kirke en dag, vil du blive betaget af det store alter. Her ses Kristus i Gethsemane have, hvor han trøstes af en engel, mens flere

mindre engle svæver i skyer over hans hoved. Om disse engle er der skrevet en kendt julesalme. I årene 1822-26 var N.F.S. Grundtvig præst ved Vor Frelsers Kirke. Julenat 1824 sad han og skrev på sin prædiken til næste dag i Vor Frelsers Kirke i København. Men julestemningen ville ikke rigtigt indfinde sig. Grundtvig var deprimeret over kristendommens og troens tilbagegang i folket og over, hvordan vantroen endda bredte sig i kirken. Han følte, at bekymringen og sorgerne truede med at kvæle glæden.

Det fortælles, hvordan han gik hvileløst rundt i huset. Og på

vejen kom han forbi børnenes værelse, hvor de små drenge, Johan på 2 år og Svend på 3 måneder lå og sov. Det inspirerede ham til at skrive salmen "Velkommen igen, Guds engle små". For samtidig med, at han har set sine små drenge i barneværelset, mener flere fortolkere, at han fra sit arbejdsværelse har kunnet se over til englene på alteret i Vor Frelsers Kirke. Det har været den egentlige inspiration til salmen. Den salme, der netop slutter med ordene: "lad julesorgen slukkes!", gav ham selv så megen fred, at han kunne gøre sin prædiken færdig.

INDHOLD

Andagt	3	Kirke for børn	11
Tema	6	Aktivitetskalender	12
Det sker i sognet	9		

Næste morgen ved vi, at han afsluttede sin juleprædiken med at læse sin nyskrevne salme op for kirkegængerne: salmen om den store glæde, som vi higer og længes efter.

Juleglæden og julesorgen kan nemlig slet ikke skilles ad. Det var Grundtvigs erfaring, og det var den samme erfaring, som de andre af julens salmedigtere gjorde. Ja, det er næsten sådan, at de salmedigtere, der skrev og digtede allersmukkest om julens glæde, var dem, der rent menneskeligt havde det sværest.

Julesalmer på trods

Brorson, julens store digter, skrev sine julesalmer på dystre baggrund: af hans første seks børn døde de tre, og en søn blev sindsygt. Og Paul Gerhardt, der skrev den vidunderlige salme "Hjerte, løft din glædes vinger", var præst midt under Trediveårskrigen, der gjorde en stor del af hans menighed hjemløse. Selv mistede han sin kone og fire af deres fem børn. Og alligevel skrev de alle om julens glæde, så deres salmer er blevet stående efter dem og den dag i dag tåler at blive slidt på og sunget. Ja, måske er dét netop hemmeligheden, at de taler om

»Juleglæden og julesorgen kan nemlig slet ikke skilles ad. Det var Grundtvigs erfaring.«

glæden, samtidig med at de ser sorgen i øjnene. På den måde får glæden sin styrke og sit lys på sorgens mørke baggrund.

Julen er glæden, hjerternes og børnenes fest. I forventningens glæde vil de danse gennem december med tændte julelys i øjnene og allerstærkest juleaften. Der har de deres tanker på at give de gaver, de selv har produceret i børnehaven og i skolen, og i spændt forventning om, om de nu selv får de største ønsker opfyldt. Ve den, der tænker ilde om den barnlige forventning og juleglæde. Den er en del af Guds gode vilje, nemlig evnen til at give sig hen i glad forventning og håb til det, der kommer. Evnen til nu at være helt nærværende i glæden og indleve sig i, hvordan hyrderne vandrer til stalden og dér møder Jesusbarnet i krybben. Alt imens vi sammen knæler ned i ærefrygt og med taknemmelighed over den store glæde, der skal være for folket. Denne barnlige glæde springer direkte ud af englesangen fra himlen, tror jeg. Og ingen skal tage den fra den, der tør give sig hen til den! Hører du til dem, der er givet evnen til at glædes

På Vor Frelsers Kirkes alter kan man se Kristus blive trøstet af engle.

barnligt over Frelserens fødsel, så tak Gud af hjertet for det og giv glæden videre til hvert menneske du møder.

Lad julesorgen slukkes

Men der er også håb for dem, der bedre kender julesorgen. Evangeliet og englernes glade budskab er, at julen kommer med glæde til dem, der ikke er glade. Til dem,

»Ve den, der tænker ilde om den barnlige forventning og juleglæde.«

der som Grundtvig er ved at gå til af bekymring for kirkens fremtid. Til dem, der som Brorson er plagede af personlige sorger. Og til dem, der som Paul Gerhardt oven i sin egen tragedie også skal bære med på andres sorg og savn. De kendte alle tre til længslen

ikke springer som en sæbeboble dagen derpå. Mon ikke det er sådan, at julens inderste betydning kun rummes fuldt ud af det menneske, der kender julesorgen indefra. Den, der inderligt længes efter lyset og freden og glæden og som ikke kan finde den rette

efter den fuldkomne glæde. Længslen efter en glæde, der

julestemning? Det er jo til det menneske, at glæden nærmest kommer på trods. Det var den erfaring, Grundtvig digtede ud af, da han sluttede sin salme i Vor Frelsers Kirke med ordene: Lad julesorgen slukkes. Han fandt ikke glæden i sig selv, men han fandt trøst og håb i, at glædens mulighed trods alt findes, fordi det blev jul den første gang i stalden i krybben i Betlehem.

Et lys, der kommer nedefra

N.F.S. Grundtvig har haft stor indflydelse på det Danmark, vi kender i dag. Særligt hans blik på den danske folkeånd har været med til at danne et nyt syn på mennesker og på de danske institutioner. Peter Brandt Baumgartner skriver her om Grundtvigs syn på folket, og om de store aftryk, som Grundtvig satte.

AF PETER BRANDT BAUMGARTNER

ET ORD kan ændre betydning fra at være positivt til at få en mere negativ klang i kultur og sprog. Tænk blot på skolekarakteren "Udmærket" – et ord, som man tidligere mødte i danskstille og regning. For den ældre del af

befolkningen står udmærkelsen som en fremragende karakter – mens den yngre generation nok ville betragte ordet som en jævn præstation, der var fin nok, men ikke som en stor ros. Ordet har ændret betydning over tid.

Men det omvendte kan også ske: Da præsten, salmedigteren og politiker N.F.S. Grundtvig blev født i 1783 i Udby ved Præstø på Sjælland, var begrebet *folk* tæt forbundet med bonden og almuen. Almuen er et ældre ord for folk på landet, som lever under jævne eller små kår. I finere kredse blev der set ned på bondestanden, og bonden kunne betragtes som enten dum eller ukultiveret.

Men for Grundtvig var et oplyst folk vejen til, at der ikke skete den samme uro i Danmark, som der gjorde ved Den Franske Revolution i 1789. På Grundtvigs tid var der nemlig oprørsstemning i Europa, fordi befolkninger krævede større selvbestemmelse i deres lande. Store nationalfølelser blev grundlagt, og for at den nye selvbestemmelse skulle finde

Grundtvig i sit arbejdsværelse på Store Tuborg.

sted, skulle folket i Grundtvigs øjne være et oplyst folk.

»Det var som et lys, der pludseligt skinnede nedefra i samfundet – ja, fra folket som fra tå til top.«

Den levende historie

N.F.S. Grundtvigs livsvirke var en væsentlig grund til, at folkelighed og nationalitet blev forbundet – ligesom det gjorde med kristelighed og folkelighed. Grundtvig talte om folkeånden, der strakte

sig tilbage i historien – ja, faktisk tilbage til den nordiske mytologi – og samlede det danske folk i sprog, historie og ånd.

Det var som et lys, der pludseligt skinnede nedefra i samfundet – ja, fra folket som fra tå til top. I Højskolesangbogen finder vi da også en af Grundtvigs meget brugte sange, nemlig "Er lyset for de lærde blot".

I teksten beskriver Grundtvig sit syn på folket. Her er lyset ikke kun for de lærde og de magtfulde. Nej, her står solen op med

bonden, og han er den første, der ser lyset. Det er en meget stærk symbolik, der viser sig med Guds sol, der lyser på bonden.

Almuen skulle være oplyste borgere for at indgå i det politiske fællesskab. Og sådan udspandt folkehøjskolerne som en *skole for livet*. Højskolen skulle nemlig altid sættes i forhold til det levede liv – altså både for tanken og for hånden, både det intellektuelle og det praktiske.

Det var også en skole, hvor Grundtvigs syn på *det levende ord*

Nationalfølelsen i Danmark blev også grundlagt på grund af 1800-tallets store krige. Her ses slaget ved Isted Hede i 1850 af Jørgen V. Sonne

TEMA

blev manifesteret: Det var ikke i gennem skriften og bogen, at læringen skulle finde sted. Det var i stedet gennem foredrag og levende folkeoplysning. Det samme skete i kirken, hvor Grundtvig lagde mere vægt på eksempelvis den levende trosbekendelse i stedet for bogens døde skrift.

Grundtvigs indflydelse er enorm

Det er ofte svært at se, hvor Grundtvigs livstanker stopper, og hvor hans påvirkning på eftertiden begynder. I dag er

folkeskolen, folkekirken og folkebiblioteket naturlige begreber at bruge om de bærende institutioner i samfundet. Og de institutioner har også rod i den folkeånd, som Grundtvig lagde vægt på. Her blev folket nemlig sat forrest – fordi institutionerne skulle gavne folket.

N.F.S. Grundtvig står for mange som den mest betydningsfulde producent af dansk identitet og folkeånd. Det gjorde han igennem de utroligt mange sange, salmer

»Hans enorme arbejde kan også være medbringende til, at vi i dag ser danskhed og kristendom som to sammenflettede størrelser.«

og skrifter, han forfattede. Hans enorme arbejde kan også være medbringende til, at vi i dag ser danskhed og kristendom som to sammenflettede størrelser.

Og så blev Grundtvig endda gift med sin anden kone, Marie Toft, i vores nabokirke i Brøndbyvester. Det betyder, at både Grundtvigs virkningshistorie og hans personlige historie, forgrener sig her til Vestegnen.

Maleri-udstilling

Du kan læse mere om kunstnerne på vores hjemmeside:

www.brondbyoster-kirke.dk

OKTOBER-NOVEMBER:
Inge Højstrup

DECEMBER-JANUAR:
Max Torbensen

Allehelgen

Vi mindes de døde

Søndag den 3. november kl. 16.00

Allehelgen er en højtid, hvor vi mindes dem, vi mistede. Vi tænder lys for de døde, og vi lader de små flammer brænde for dem ved gravsteder, i stuerne og i kirken.

Kirkens præster medvirker ved gudstjenesten. Der vil også blive tændt lys på døbefonten for de mennesker, der er blevet bisat eller begravet fra Brøndbyøster Kirke i det forgangne år.

Farvel til en præst

Sognepræst Camilla Cedermann er pr. 1. oktober 2024 kaldet til en ny stilling ved Tårnby Kirke, Amagerland Provsti.

Menighedsrådet og ansatte ønsker Camilla al held og lykke med den nye stilling, og takker for 8 års tro tjeneste på Vestegnen.

Andagt og frokost

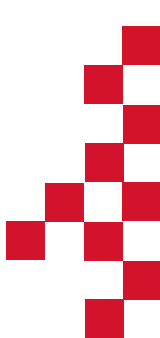
Meningsfuld eftermiddag i hyggeligt samvær

Menighedsrådet arrangerer i samarbejde med provst Ove Kollerup og organist Filip Forsberg hverdagsandagter i Brøndbyøster Kirke. Efter andagten i kirken går vi sammen over i Annexgården, hvor vi spiser frokost sammen. Vi afslutter dagen med at synge fra Højskolesangbogen. Maden er gratis – drikkevarerne betaler du selv for. I efteråret mødes vi på følgende dage:

Torsdag den 10. oktober kl. 13.00
Torsdag den 7. november kl. 13.00

Tilmelding til kirkekontoret eller på kirkens hjemmeside – senest ugen før.

Der er et begrænset antal billetter.

DET SKER I SOGNET

ADVENTS-KONCERT

**Søndag 1. december
kl. 15.00 i Annexgården**

Sangerparret Nickie Johansson og Michael Lindberg underholder med operaperler, operettehits og elskede danske sange. Det er muntre og festlige toner fra dengang og nu.

Nickie Johansson er uddannet klassisk sanger fra Det Fynske Musik-konservatorium i 2008. Hun er en moderne sanger med et aktivt virke i alle grene af den klassiske musik. Nickie har opført adskillige værker samt været initiativtager til egne forestillinger og ensembler.

Michael Lindberg er uddannet på Operaakademiet ved Det Kongelige Teater i 2003. Han har siden da sunget flere større operapartier fortrinsvis på Den Jyske Opera, Det Kgl. Teater og Den Ny Opera.

Tilmeld dig på kirkekontoret eller på kirkens hjemmeside.

Julemusik og fællessang

**Tirsdag den 10. december kl. 17.00
Onsdag den 11. december kl. 17.00**

Der er god stemning og smuk orgelmusik i vente, når vi indbyder til julemusik i kirkens fredelige rammer. Organist Filip Forsberg vil lægge de smukke juletoner – og der vil også være nogle af de elskede julesalmer.

Du kan bare sætte juleræset på pause og læne dig tilbage. Kom begge dage eller bare en af dagene.

NYTÅRSFEST

**Lørdag den 4. januar
Kl. 14.00 i Annexgården**

Menighedsrådet indbyder til en festlig eftermiddag i Annexgården. Brøndbyøster Kirkes sognepræst, Louise Boldt Ekelund, holder årets nytårstale. Der er også koncert med tenor Jonathan Koppel, som akkompagneres af fløjtenist Linnéa Villén og guitarist Allan Sjølin.

Litteraturkreds

Vi læser og diskuterer den russiske forfatter og nobelprismodtager Alexander Solsjenitsyns bog "Gulag øhavet 1918-1956" bind 1 (1973). Litteraturkredsen foregår den 23. oktober og den 27. november kl. 19-21 i Annexgården.

Tilmelding og yderligere oplysninger kan fås hos Erik Kjær-Pedersen på tlf. 36 75 58 57.

Vi glæder os til en koncert af allerhøjeste kvalitet, når vi fejrer det nye år i Brøndbyøster Kirke!

Billetten koster 75 kr. og kan købes på kirkekontoret.

Der er et begrænset antal billetter.

De ni læsninger

Traditionsrig gudstjeneste med Bibelen i centrum

Torsdag den 5. december kl. 19.30

Ved juletid i 1880 arrangerede sognepræsten i Truro for første gang gudstjenesten Nine Lessons and Carols. Igen i år gør vi den engelske sognepræst traditionen efter.

Sognepræst Louise Ekelund, kirkegængere og årets konfirmander vil føre os igennem julens fortælling med læsninger fra Bibelen. Kirkens organister og korsangere synger de traditionelle engelske julesange – og så sniger vi også et par ureglementerede fællessalmer ind.

Kirke for Børn

... og deres forældre

**HVORDAN FINDER
TARZAN UD AF,
HVAD KLOKKEN ER?
– Han går i urskoven**

KULTURNATTEN

Mød Brøndbyøster Kirke til Kulturnat i Brøndby på den første fredag i oktober.

Her kan du quizze, gætte og få en lille snak med præster og menighedsråds-medlemmer om alt mellem himmel og jord.

Spaghetti-gudstjeneste

Kom til spaghetti-gudstjeneste for hele familien i Brøndbyøster Kirke.

Vi mødes i kirken til en kort og sjov gudstjeneste, hvor vi synger, leger og hører en god historie fra Bibelen sammen. Bagefter er der pasta med kødsovs i Annexgården. Det er gratis, og det er for alle!

Tag hele familien med:

**24. oktober
21. november
19. december
23. januar**

Vi mødes kl. 17.30

»man lærer noget og præsten fortæller det på en sjov måde«

Udtalt af flittig kirkegænger på 10 år

Baby salme-sang

Er du mor eller far på barsel, så må du ikke gå glip af babysalmesang.

Vi synger, danser, leger og sanser i 40-45 min. Det er slet ikke svært, og man behøver ikke at kunne synge eller danse. Bagefter er baby træt. Og mor eller far er også godt afslappede efter en meningsfuld stund med nærvær og smil til babysalmesang.

Meld dig til på vores hjemmeside. Det er sanger Natasha Evita Bjerre, der står for babysalmesang. Det finder sted om tirsdagen.

AKTIVITETSKALENDER

Brøndbyøster sogn og kirke

OKTOBER

6. oktober

19. s.e. trinitatis
Ove Kollerup

10. oktober kl. 13.00

Andagt og Frokost
Ove Kollerup

13. oktober

20. s.e. trinitatis
Louise Ekelund

20. oktober

21. s.e. trinitatis
Ove Kollerup (radiotransmission)

24. oktober

Spaghettigudstjeneste
Louise Ekelund

27. oktober

22. s.e. trinitatis
Louise Ekelund

NOVEMBER

3. november

Alle helgens dag
Ove Kollerup

3. november kl. 16.00

Alle helgens dag med
lystænding
Begge præster

7. november kl. 13.00

Andagt og Frokost
Ove Kollerup

10. november

24. s.e. trinitatis
Louise Ekelund

17. november

25. s.e. trinitatis
Ove Kollerup

21. november

Spaghettigudstjeneste
Louise Ekelund

24. november

Sidste søndag i kirkeåret
Louise Ekelund

DECEMBER

1. december

1. s. i advent
Ove Kollerup

1. december kl. 15.00

Adventskoncert

5. december kl. 19.30

De ni læsninger

8. december

2. s. i advent
Louise Ekelund

10. december kl. 17.00

Julemusik og fællessang

11. december kl. 17.00

Julemusik og fællessang

15. december

3. s. e. i advent
Ove Kollerup

19. december

Spaghettigudstjeneste
Louise Ekelund

22. december

4. s. e. i advent
Louise Ekelund

24. december kl. 12.00

Juleaften
Louise Ekelund

24. december kl. 13.15

Juleaften
Louise Ekelund

24. december kl. 14.30

Juleaften
Ove Kollerup

24. december kl. 16.00

Juleaften
Ove Kollerup

25. december

Juledag
Louise Ekelund

26. december

2. juledag
Ove Kollerup

29. december

julesøndag
Louise Ekelund

Kirkebil

Har du brug for en kirkebil, kan du kontakte kirkekontoret på tlf. 36 32 12 02 senest fredagen før du vil til gudstjeneste.

JANUAR

1. januar

Nytårsdag
Ove Kollerup

4. januar kl. 14.00

Nytårsfest

5. januar

Helligtrekongers søndag
Louise Ekelund

12. januar

1. s.e. helligtrekonger
Ove Kollerup

19. januar

2. s.e. helligtrekonger
Louise Ekelund

23. januar

Spaghettigudstjeneste
Louise Ekelund

26. januar

3. s.e. helligtrekonger
Ove Kollerup

Hvor intet andet er nævnt afholdes gudstjenesten kl. 10.

Menighedsrådsmøderne

er offentlige og dermed åbne for alle.

Menighedsrådet kan beslutte at behandle et punkt for lukkede døre.

Møderne afholdes i Annexgården kl. 18.30 på følgende datoer:

22. oktober – 26. november – 28. januar

Referater fra de offentlige menighedsrådsmøder kan ses på hjemmesiden.